

Зелена икономика – Учебна програма

Код на проекта: 2021-1-IT02-
KA220-ADU-000029662

Co-funded by
the European Union

Съдържание

КРАТКО ВЪВЕДЕНИЕ	3
КАКВО Е ЗЕЛЕНА ИКОНОМИКА	4
КАКВА Е РОЛЯТА, ФОКУСЪТ И ПРИНЦИПИТЕ НА ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА?	6
РОЛЯТА НА ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА	6
ОСНОВНИ ФОКУСНИ ТОЧКИ	6
ПЕТТЕ ПРИНЦИПА НА ИКОНОМИЧНА ТРАНСФОРМАЦИЯ	6
ЗАЩО Е ВАЖНА ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА?	13
ПОЛИТИКИТЕ ЗАД ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА	16
КАК ДА БЪДЕМ ЧАСТ ОТ ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА?	19
ОСНОВНИ ЗЕЛЕНИ УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНЦИИ	19
НЕФОРМАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ	20
ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И ПОДХОДЯЩИ РАБОТНИ ВЪЗМОЖНОСТИ	22
РАБОТНИ ВЪЗМОЖНОСТИ	30
КОИ СА НЯКОИ ОТ МОДЕЛИТЕ ЗА ПОДРАЖАНИЕ И ПРИМЕРИ В ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА?	36
СВЕТОВНИ ПРИМЕРИ В ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА	36
СВЕТОВНИ МОДЕЛИ ЗА ПОДРАЖАНИЕ В ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА	40
ПРИМЕРИ И МОДЕЛИ ЗА ПОДРАЖАНИЕ В ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА В БЪЛГАРИЯ	41
ПРОУЧВАНЕ НА БЪДЕЩИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЗЕЛЕНА ИКОНОМИКА В БЪЛГАРИЯ	42
ИЗТОЧНИЦИ:	45

КРАТКО ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият път на глобален икономически растеж е неустойчив от екологична гледна точка. Настоящите модели на производство и потребление влошават и изчерпват много от световните екологични ресурси. Ето защо съществува остра нужда от нови подходи, които могат да насърчат приобщаващо и екологично устойчиво икономическо развитие – зелена икономика. Работата за постигане на зелена икономика (ЗИ) е от изключителна важност в днешния ден и епоха. Тя е в съответствие с Програмата до 2030 г. – европейската политическа рамка за международно развитие и сътрудничество. Тя също така насърчава по-широка заетост и намаляване на бедността в различните и измерения. На следващите страници е обяснено накратко защо е необходимо създаването и поддържането на зелена икономика, какво точно представлява тя, как може да бъде осъществена, както и какво прави и може да направи България, за да я насърчи.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

КАКВО Е ЗЕЛЕНА ИКОНОМИКА

В основата си ключовите елементи на зелената икономика са ефективност, стимули, трансформация, устойчивост и приобщаване – обединяване на хората и ключовите активисти за постигане на по-добър поминък в по-интелигентни, по-чисти, иновативни и по-ефективни от гледна точка на ресурсите икономики и начини на живот. Зелената икономика отчита полезността и стойността на околната среда, както и на всички природни богатства при планирането и вземането на решения в местните, националните, международните и глобалните процеси. Тя се фокусира върху същността на източниците, използвани за икономическия растеж, както и върху тяхното качество – за разлика от днешния фокус върху общия растеж, независимо от начина, по който е постигнат. Икономическият растеж е необходим за намаляване на бедността в страните с ниски доходи, но той трябва да бъде социално и екологично устойчив. Ето защо е важна една по-безопасна за околната среда икономическа стратегия.

В края на 2008 г. Програмата на ООН за околната среда (UNEP) определи зелената икономика като "система от икономически дейности, свързани с производството, разпределението и потреблението на стоки и услуги, които ще подобрят благосъстоянието на хората в дългосрочен план, без да излагат бъдещите поколения на значителни екологични рискове и екологичен недостиг". Основната цел на ръководената от ЮНЕП Инициатива за зелена икономика е да осигури подкрепа за зеленото озеленяване, да организира планираните инвестиции в различни зелени сектори и да осигури необходимата подкрепа за анализа на събраните данни. Набелязаните от ЮНЕП "зелени сектори" са полезни както за преодоляване на екологичните кризи, така и са важни за преодоляване на световната финансова криза благодарение на въздействието им върху заетостта и възвръщаемостта на капитала. Зелената икономика има за цел да следва модела на устойчиво развитие и да предприеме стъпки, които няма да задълбочат дисбаланса между климата и дефицита в околната среда. В една зелена икономика ръстът на заетостта и доходите се стимулира както

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

от публични, така и от частни инвестиции в различни икономически дейности, инфраструктури и активи, които позволяват намаляване на въглеродните емисии и замърсяването, повишаване на енергийната и ресурсната ефективност, като същевременно предотвратяват загубата на биоразнообразие и подхранват екосистемата. Тези зелени инвестиции трябва да бъдат разрешени и подкрепени чрез целенасочени публични разходи, политически реформи и промени в данъчното облагане и регулирането.

Работата за зелена икономика надделява над традиционното управление на околната среда, като набляга на използването на икономически инструменти, и налага по-голяма отговорност на икономическите и финансовите активисти за насърчаване и осигуряване на екологично устойчиви практики. Тя е насочена към икономическите външни фактори, например екологичните разходи, които се налагат на други хора, както и към икономическите изкривявания, които водят до замърсяване и изчерпване и влошаване на състоянието на природните ресурси. Стратегията за оскъпяване на замърсяването осигурява стимули за нови зелени работни места, технологии, инвестиции и възможности за търговия.

Прилагането на по-зелена икономика обикновено предполага анализ и справяне с икономическите движещи сили на деградацията на околната среда, например определяне на въздействието върху околната среда на субсидиите за вода, електроенергия и бензин. То включва анализ на икономическото въздействие на деградацията на околната среда, изчерпването на природните ресурси, като същевременно показва и насърчава.

КАКВА Е РОЛЯТА, ФОКУСЪТ И ПРИНЦИПИТЕ НА ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА?

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

РОЛЯТА НА ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА

Ролята на зелената икономика, устойчивото потребление и производство, както и ефективното използване на ресурсите за устойчивото развитие е доста важна. Целта на устойчивото потребление и производство е да се подобрят производствените процеси и практиките на потребление в световен мащаб, за да се намали потреблението на ресурси, както и генерирането на отпадъци и емисии през целия жизнен цикъл на процесите и продуктите. Ефективността на ресурсите се отнася до начините, по които ресурсите се използват, за да се осигури стойност за обществото, и има за цел да намали количеството на необходимите ресурси и генерираните емисии и отпадъци за единица продукт или услуга. Зелената икономика като цяло осигурява макроикономически подход към устойчивия икономически растеж с основен акцент върху инвестициите, заетостта и уменията.

ОСНОВНИ ФОКУСНИ ТОЧКИ

Трите основни области на настоящата работа в областта на зелената икономика са:

1. Застъпничество за макроикономически подход към устойчив икономически растеж
2. Демонстриране на подходи за зелена икономика с основен акцент върху достъпа до зелено финансиране, технологии и инвестиции
3. Подкрепа за страните по отношение на разработването и интегрирането на макроикономически политики в подкрепа на прехода към зелена икономика

ПЕТТЕ ПРИНЦИПА НА ИКОНОМИЧНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ

Приобщаващата зелена икономика е процъфтяваща икономика, която осигурява свързаните икономически, социални и екологични резултати, търсени в ЦУР (Целите за устойчиво развитие) и Парижкото споразумение.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

В днешно време човечеството е изправено пред някои сериозни проблеми: изменението на климата, загубата на биологично разнообразие, нарастващото неравенство са само някои от тях. Тези глобални кризи не могат да бъдат преодолявани изолирано и от няколко държави, поради вредното им въздействие върху околната среда и света като цяло. Понастоящем нашата икономическа система не може да постигне добър баланс между обществото и природата. Най-оптималният начин за постигане на това равновесие в околната среда и за решаване на проблемите, които продължават да се появяват и развиват, е да имаме нова, по-универсална икономическа визия. Ето защо една просперираща зелена икономика следва пет ключови принципа, всеки от които се основава на важни прецеденти в международните политики и които заедно могат да насочат различните общества към икономическа реформа в различни условия:

1. Принципи на благосъстояние

Зелената икономика дава възможност на всички хора да създават и да се радват на просперитет.

Тя е ориентирана към хората, като основната ѝ цел е да създаде истинско, споделено разнообразие и напредък.

Тя се фокусира върху увеличаването на богатството, което ще поддържа благосъстоянието. Това богатство не е само финансово, то включва пълния набор от човешки, социални, физически и дори природни капитали.

Зелената икономика дава приоритет на инвестициите и достъпа до устойчиви природни системи, инфраструктура, знания и образование, необходими на хората от всички възрасти, социални статуси, произход и т.н., за да просперират в живота си.

Този принцип също така предлага възможности за зелен поминък, предприятия и работни места. Идеята зад него е да се изгради върху колективни действия за обществени блага, като същевременно се запази основата му върху индивидуалния избор по отношение на по-добрата екологична осведоменост.

2. Принцип на справедливостта

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Зелената икономика показва справедливост в рамките на поколенията и между тях, като същевременно е недискриминационна.

Тя споделя справедливо процесите на вземане на решения, както и ползите и разходите между всички.

Тя насърчава справедливото разпределение на възможностите и резултатите, намалявайки различията между хората, като същевременно дава достатъчно пространство за дивата природа и дивите животни.

Принципът на справедливостта има дългосрочна перспектива за икономиката, създавайки богатство и обслужвайки интересите на бъдещите граждани, като същевременно действа спешно за справяне с днешната многоизмерна бедност и несправедливост.

Той се основава на солидарността и социалната справедливост, като укрепва доверието и социалните връзки и подкрепя правата на човека, правата на работниците и глобалното право на устойчиво развитие.

Тя се стреми към бърз и справедлив преход и покрива разходите за него – като не оставя никого назад, дава възможност на уязвимите групи да бъдат двигатели на прехода и въвежда иновации в областта на социалната защита и преквалификацията.

3. Принцип на планетарните граници

Зелената икономика е насочена към подкрепа на устойчивото потребление и производство.

Една приобщаваща зелена икономика е нисковъглеродна, щадяща ресурсите, разнообразна и кръгова. Тя обхваща нови модели на икономическо развитие, които отговарят на предизвикателството за създаване на просперитет в границите на планетата.

Тя признава, че трябва да има значителна глобална промяна за ограничаване на потреблението на природни ресурси до физически устойчиви нива, ако искаме да останем в границите на планетата. Той признава "социален минимум" на потреблението на основни стоки и услуги, който е от съществено значение за осигуряване на благосъстоянието и достойнството на хората, както и неприемливи "върхове" на потреблението.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Той привежда цените, субсидиите и стимулите в съответствие с реалните разходи за обществото чрез механизми, при които "замърсителят плаща" и/или при които ползите се разпределят между тези, които постигат приобщаващи екологични резултати.

4. Принцип на ефикасност и достатъчност

Зелената икономика опазва, възстановява и инвестира в природата. Приобщаващата зелена икономика признава и развива разнообразните ценности на природата – функционалните ценности на предоставяне на стоки и услуги, които са в основата на икономиката, културните ценности на природата, които са в основата на обществата, и екологичните ценности на природата, които са в основата на целия живот.

Тя инвестира в опазването, отглеждането и възстановяването на биологичното разнообразие, почвата, водата, въздуха и природните системи.

Тя е иновативна в управлението на природните системи, като е информирана за техните свойства като кръговрат, капацитет и т.н. и ги съгласува с поминъка на местните общности, основан на биологичното разнообразие и природните системи.

5. Принципи на доброто управление

Приобщаващата зелена икономика се основава на доказателства – нейните норми и институции са интердисциплинарни, като използват както солидни научни и икономически познания, така и местни знания за адаптивна стратегия.

Тя се подкрепя от институции, които са интегрирани, сътрудничат си и са съгласувани.

Тя прави това по хоризонтала между секторите и по вертикала между управленските нива – и с подходящ капацитет, за да изпълняват съответните си роли по ефективен, ефикасен и отговорен начин.

Тя изисква обществено участие, предварително информирано съгласие, прозрачност, социален диалог, демократична отчетност и свобода от лични интереси във всички институции – публични, частни и на

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

гражданското общество, така че просветеното ръководство да се допълва от общественото търсене.

Тя насърчава вземането на решения в полза на местните икономики и управлението на природните системи, като същевременно поддържа строги общи, централизирани стандарти, процедури и системи за съответствие.

Тя изгражда финансова система с цел осигуряване на благосъстояние и устойчивост, създадена по начин, който безопасно обслужва интересите на обществото.

Тези принципи са трудни за постигане и като такива изискват определено определяне на приоритети. Тук са представени основните стъпки, предвидени за разбиране на начините за по-доброто им прилагане, както и на зелената икономика като цяло и нейните нужди и потенциали.

1. Диагностика

Направете обхват на активите на зелената икономика на дадена страна – нейния природен, социален, човешки, физически и финансов капитал – и техните стойности за хората, икономиката и планетата. Важно е също така да се осмислят в дълбочина начините, по които досега са се осъществявали икономическото развитие, приобщаването и устойчивостта, както на национално, така и на международно равнище, както и конкретните политики, институции и инициативи, които вече работят за постигане на приобщаващи и интегрирани резултати. И накрая, да се проучат пречките и трудностите, пред които е изправена тази страна (напр. политически, нагласи, капацитет и технически), както и техните предизвикателства (напр. балансиране на печелившите и губещите, справяне със системните рискове и невъзвръщаемите активи), които спират този процес.

2. Повишаване на осведомеността

Инвестирайте в комуникация, образование, политическо и социално взаимодействие и т.н., така че заинтересованите страни да са

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

наясно с диагнозата, която сте поставили, в значими за тях термини – а именно проблемите на кафявата икономика и потенциалите на зелената икономика за начина на живот и инвестициите.

3. Диалог

Убедете заинтересованите страни да допринесат за горната диагноза, да създадат съвместно визия и цели за (национална) зелена икономика, да очертаят осъществими пътища за преход и да генерират споделена ангажираност и ефективни партньорства. Насърчавайте открития и честен диалог и предлагайте стратегии за комуникация.

4. Овластяване и развитие на капацитета

Дайте възможност на често маргинализираните заинтересовани страни, както и на различни лидери, шампиони, институции и съюзи в областта на зелената икономика да имат силен глас в диалога, да мобилизират и развиват своя капацитет чрез подходящи средства, включително чрез обучение по линия Юг-Юг. Насочете вниманието на по-големите заинтересовани страни към ползите от включването на по-малки по мащаб партньори.

5. Нови показатели

Започнете да привеждате икономическите политики и показателите за ефективност в съответствие с приобщаващите и зелените икономически резултати, разкрити като важни чрез диагностиката и диалога, и отразявайте решенията си по всеобхватен начин, напр. в ЦУР, НДР и националните планове, включително секторните планове.

6. Проучване на най-добрите практики

Популяризирайте настоящите и "в рамките на обхвата" най-добри практики за приобщаващи зелени икономически дейности в сектори

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

като управление на природните ресурси, индустриална политика, малки предприятия, поминък. Извършвайте същите проучвания и популяризиране за правителството и бизнеса – за да създадете интерес и да разширите обхвата на вашите идеи и планове.

7. Финансово проучване

Проучете наличните в страната финансови източници и механизми, които са в съответствие с принципите на приобщаващата зелена икономика – и тези, които поддържат кафявата икономика. Съобразете всички резултати с идентифицираните финансови нужди.

8. Социална защита

Проучете наличните в страната финансови източници и механизми, които са в съответствие с принципите на приобщаващата зелена икономика – и тези, които поддържат кафявата икономика. Съобразете всички резултати с идентифицираните финансови нужди.

9. Политически, правни и данъчни промени

Проучете, разберете и вземете предвид изискванията за ресурси от всички горепосочени. След това направете бизнес обосновка за инвестиции от страна на публични, частни и обществени органи в определените приоритети (като например опазване, управление и възстановяване на природния капитал и устойчива инфраструктура).

Следвайки тези стъпки, ще бъде по-лесно да се постигне съответствие с петте основни принципа на зелената икономика. Трябва да обърнем по-голямо внимание на зеленото развитие и икономика като двигател на растежа и устойчивия начин на живот. И ако започнем да решаваме проблемите, да се опитваме да постигнем баланс, да включим повече хора в него, да имаме други перспективи и виждания, стъпките към тях стават по-лесно осъществими.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

ЗАЩО Е ВАЖНА ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА?

Икономическата система се нуждае от трансформация към екологична устойчивост и повишена ефективност на ресурсите, по-голяма устойчивост на екологичния натиск и рискове, както и от по-интелигентно използване на зелени технологии и иновации. Работата за зелена икономика насърчава намаляването на бедността във всичките четири измерения, определени от Европейския парламент. Тя насърчава възможностите и възможността за равен избор сред бедните хора, като увеличава достъпа им до чиста и безопасна околна среда. Зелената икономика насърчава и сигурността на хората, като предотвратява или решава конфликти, свързани с достъпа до земя, храна, вода и други природни ресурси. Тя се фокусира върху увеличаването на властта и гласа на бедните чрез укрепване на правата им на безопасна и чиста околна среда, функциониращи екосистеми, храна и здраве. И накрая, тя насърчава ресурсите и управлението на ресурсите, включително повишаване на качеството и количеството на природните ресурси, намалява замърсяването или влошаването на въздуха, водата и земите, както и други рискове и уязвимости, свързани с околната среда.

През 2012 г. ЮНЕП сподели това в своя доклад: "В свят, в който ресурсите се събират в една страна, преработват се в друга, а след това се продават като продукти, произведени в още една, не може да има съмнение, че опазването на нашата планета и ресурсите, които тя предоставя, е наложително. Сега живеем в свят, който е толкова взаимосвързан, че сушата или наводнението в една част на земното кълбо скоро могат да поставят под въпрос веригите за доставки или да преместят стоковите пазари в друга част, което ще има дълбоки последици за бедните и уязвимите. Ето защо е логично, че с преминаването към по-ефективно използване на ресурсите и по-екологична икономика – икономика, в която икономическият растеж, социалното равенство и човешкото развитие вървят ръка за ръка със сигурността на околната среда – бизнесът и промишлеността ще бъдат основна движеща сила. Хора, планета, печалба е мантра, която вече

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

е възприета от много компании в стремежа им към корпоративна устойчивост, но ако искаме наистина да променим икономическата парадигма, тя трябва да бъде възприета от много, много повече компании. От магазинчетата на ъгъла до средните предприятия и международните конгломерати, трябва да се разбере, че природата ни предоставя ценни ресурси и услуги, които трябва да бъдат отчитани, и че само чрез опазването на тези ресурси и услуги можем да подобрим собствения си живот и този на бъдещите поколения. Ясно се вижда, че държавите и техните правителства не могат да си позволят да пренебрегнат ползите, които ще донесе преминаването към зелена икономика."

Значението на прехода към зелена икономика се състои в това, че той продължава да благоприятства и подобрява симбиотичната и положителна връзка между природата и хората. Природата е в основата на човешкото развитие и икономическия растеж. С постигането на все по-голям напредък се изправяме пред все повече предизвикателства. Въпреки това остава вярно, че преходът към зелена икономика осигурява подобряване на благосъстоянието в световен мащаб (като по-добро здраве, образование и сигурност на работните места и социален капитал), като същевременно запазва фокуса върху намаляването на рисковете за околната среда и екологичното влошаване на природните ресурси. Зелената икономика е от ключово значение за световното благосъстояние, тъй като е в основата на зеления растеж, което означава насърчаване на икономическия растеж и развитие, като същевременно се гарантира, че ограничените природни богатства, с които разполагаме, продължават да осигуряват ресурси и екологични услуги. Зелената икономика е движещата сила в това понятие и като такава тя трябва да бъде основният катализатор на инвестициите и иновациите за устойчив растеж и нови икономически възможности.

Ако зелената икономика се дефинира като взаимосвързани икономически дейности, които насърчават глобалното устойчиво развитие, изкореняването на бедността, опазването на околната среда, както и екологичната ефективност и нисковъглеродното развитие, то кръговата икономика е регенеративна стратегия за развитие на икономическия растеж, която се фокусира върху

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

възстановяването, използването на възобновяеми енергийни източници и премахването на токсичните химикали и отпадъци чрез превъзходен дизайн на материали, продукти, системи и бизнес модели. Те са обединени от общата цел да съчетаят екологичните, икономическите и социалните цели и да накарат тези области да работят заедно. Зелената икономика изисква преход към зелена енергия, базирана на възобновяеми източници, които заменят изкопаемите горива, като същевременно се запазва фокусът върху опазването на енергията и ефективното ѝ използване. Възобновяемите източници, като слънчевата и вятърната енергия, могат да елиминират използването на изкопаеми горива за производство на електроенергия до 2035 г. и да заменят изцяло използването на изкопаеми горива до 2050 г.

Екологичното възстановяване може да даде тласък на икономиката, да опази околната среда и да даде нов тласък на работната сила. Според Паула Макгинел от Cyan Finance търсенето на устойчиви бизнес стратегии, които осигуряват финансиране на предприятия и проекти в зелената, устойчива и социално позитивна икономика, бързо нараства. "Зелените работни места изграждат устойчивост, а икономическите възможности, които те предоставят, са най-големите, които ще видим през живота си", казва тя. Интересът към зелените инвестиции се подкрепя и от Алетеа Уорингтън, активист в благотворителната организация за борба с климатичните промени Possible, която споделя, че дългосрочните инвестиции на правителството на Обединеното кралство в чиста енергия, екологичен транспорт и топли домове биха били "най-доброто лекарство за болната икономика на Обединеното кралство в момента".

В днешния свят икономиките ни се ръководят от идеята за непрекъснат (безкраен) растеж. Световното население нараства експоненциално, но ресурсите, които отнемаме от планетата по тази причина, са изчерпаеми, колкото и да не искаме да го признаем. Съществуват безброй научни доклади, доказващи този дисбаланс с факти и изследвания, които също така предвиждат кога дадена система или ресурс може да се срине. За да доуточним този въпрос, е достатъчно да цитираме една дата, за да изясним ситуацията – 29 юли 2019 г. Тази дата посочва индекса "ден на превишаване (ден на превишаване) – моментът, в който човечеството е изразходвало

всички природни ресурси, които би трябвало да са ни достатъчни за една година.

ПОЛИТИКИТЕ ЗАД ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА

Общите изисквания за успешна работа в посока зелена икономика са политическа воля, лидерски умения и по-силно участие на икономическите и финансовите участници и агенции. След като тези цифри, качества и умения бъдат приложени, те могат да работят на международно, национално и местно равнище. За целта обаче е необходимо укрепване на националния и местния капацитет, както и генериране на компетенции за насърчаване на по-екологичен начин на живот. Успешни действия в тази област са и широкообхватните и дълбоки промени в мисленето, нормите, етиката и поведението на потребителите и производителите. Зелената икономика предполага и подходяща последователност на реформите и стъпките за постигане на напредък – набелязване на евтини мерки, които могат да бъдат приложени бързо и ефективно.

Насърчаването на зелената икономика включва много възможности, от които печелят всички, и които трябва да бъдат познати и използвани от лицата, вземащи решения, и широката общественост. Примерите за такова насърчаване включват трансформация на веригите за доставки на чисти и екологично сертифицирани продукти, както и стимулиране на растежа на зелените експортни пазари. Ако става дума за изцяло нови компании, те могат да бъдат създадени с по-високи стандарти за устойчивост, които да уловят тези финансови ползи и международни пазарни дялове. Процесът на превръщане на икономиката в по-екологична обикновено предполага и преодоляване на компромисите и конфликтите между икономическите, екологичните и социалните цели. Пример за тези трудности са изселването и обезщетяването на бедни обитатели на имоти в гори, предназначени за опазване и смекчаване на последиците от изменението на климата.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Друг пример може да се даде по темата за продоволствената сигурност срещу смекчаването на последиците от изменението на климата, когато земеделски земи се заделят за мащабно производство на биогорива. Реформите в областта на зелената икономика включват и решаване на проблемите на управлението на околната среда и преразпределението на властта в по-голям национален мащаб. Логична стратегия е тази, при която замърсяващите предприятия губят доходи, докато новите по-зелени активисти се развиват, наемат работници и печелят. Пример за това може да бъде енергийният сектор, където компаниите за слънчева и вятърна енергия създават повече работни места и отнемат пазарни дялове от компаниите за добив на нефт и въглища.

Трудностите при създаването и лицензирането на Германския закон за възобновяемата енергия, както и на законодателствата на много други страни, нуждаещи се от защита, могат да се обяснят с високите външни разходи и високите първоначални разходи за научни изследвания, развитие и маркетинг на зелени енергийни източници и зелени продукти. Зелената икономика може да се нуждае от държавни субсидии. Държавите-членки на Европейския съюз и Американският закон за възстановяване и реинвестиране от 2009 г. предоставят такива пазарни стимули. Въпреки това някои експерти твърдят, че зелените стратегии могат да бъдат изключително печеливши за корпорациите, които разбират бизнес аргументите за устойчивост и могат да продават зелени продукти и услуги извън традиционния зелен потребител.

През 2012 г. МТК публикува Пътна карта за зелена икономика, съдържаща материали от експерти от цял свят, които бяха събрани в рамките на двугодишен процес на консултации. Пътната карта представлява всеобхватно и мултидисциплинарно усилие за изясняване и формулиране на понятието "зелена икономика". В нея се подчертава съществената роля на бизнеса за намиране на решения на общите глобални предизвикателства. В нея са изложени следните десет условия, които се отнасят до бизнеса/вътрешноотрасловите и съвместните действия за преход към зелена икономика:

1. Отворени и конкурентни пазари
2. Метрики, счетоводство и отчитане

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

3. Финанси и инвестиции
4. Информираност
5. Подход на жизнения цикъл
6. Ресурсна ефективност и отделяне на ресурсите
7. Заетост
8. Образование и умения
9. Управление и партньорство
10. Интегрирана политика и вземане на решения

В Пътната карта строго се отбелязва, че успехът или неуспехът на зелената икономика ще зависи от зеленото управление на всяко място. Трудностите при насърчаването на нормативната уредба, която възпрепятства промените, в съчетание с липсата на нормативна уредба, която да насърчава по-устойчиви практики, често подкопават напредъка към зелена икономика. За да се преодолеят тези ограничения, от съществено значение е предприятията, фирмите и обществените организации да могат и да насърчават политиците да приемат политики, които подкрепят устойчивите бизнес практики и иновациите.

Според Доклада за недостига на емисии за 2019 г., публикуван от Организацията на обединените нации (ООН), глобалните емисии на парникови газове трябва да бъдат намалени със 7,6 % годишно в периода 2020–2030 г., за да се постигне целта на Парижкото споразумение и съответно да се ограничи глобалното затопляне до 1,5 °C, или с 2,7 % годишно, за да се ограничи до 2 °C. Дори и да бъдат изпълнени всички ангажменти по Споразумението, продължава докладът, температурите ще се повишат с 3,2 °C до края на века, като ще се увеличи честотата и интензивността на свързаните с тях климатични явления, които опустошиха планетата през последните години. С оглед на тази ситуация човечеството трябва да ускори прехода към декарбонизирана икономика, която е съобразена с околната среда. Такъв преход има потенциала не само да спре изменението на климата, но и да се превърне в истински катализатор на растежа чрез създаването на многобройни зелени работни места в огромен брой сектори – нещо, което се случва през последните няколко години както в богатите, така и в бързо развиващите се икономики.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

КАК ДА СЕ ВКЛЮЧИМ В ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА

ОСНОВНИ ЗЕЛЕНИ УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНЦИИ

Зелените умения са способностите или знанията, които човек може да използва, за да помогне на околната среда и на общността с цел постигане на зелена цел. Те включват проучване, анализ, планиране, обучение, организиране, превенция, наблюдение, оптимизиране или насърчаване на различни области и дейности в зелената икономика. Работещите в зелената икономика са отговорни и за стопанисването и опазването на природните ресурси, които компаниите или големите заинтересовани страни използват за производството на стоки и услуги. Много зелени умения са във възход и са сред едни от най-бързо развиващите се умения в икономиката. Устойчивата мода, екологичните услуги и устойчивият растеж са нараснали с повече от 60 % през последните 5 години и това са само някои от областите, в които зелените умения се използват ежедневно. Направихме съкратен списък, в който разделихме основните зелени умения, които се търсят най-много, в шест раздела.

1. Основни зелени умения

Ремедиация, рециклиране и познания за изменението на климата, устойчиви бизнес стратегии, екологични услуги, познания за възобновяемата енергия, управление на ресурсите и т.н., умения за разработване и внедряване на технологии, продукти и процеси, които са ресурсно ефективни, като например устойчива мода, екологичен транспорт и т.н., умения за изучаване и работа със зелени технологии и използване на възможностите, които те предоставят, екологична осведоменост и желание за изучаване на устойчивото развитие.=

2. Комуникационни и социални умения

Комуникация, водене на преговори и маркетинг, умения в областта на екологичното правосъдие, стратегически и лидерски умения, подпомагане на политиките и бизнеса за определяне на правилните стимули и създаване на условия за по-чисто производство, по-чист

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

транспорт и т.н., популяризиране на по-екологични продукти и услуги, улесняване на холистични и интердисциплинарни подходи, включващи икономически, социални и екологични цели, познаване на политиката на Администрацията по безопасност и здраве при работа, системи и анализ на риска, умения за иновации, бизнес/финансови счетоводни услуги, умения за управление на проекти с ясно разбиране на ефективното използване на ресурсите и устойчивото развитие

3. Умения в областта на твърдите науки

Познания в областта на науките за околната среда, биологията, хидрологията, химията, ботаниката, селското стопанство, биохимията и т.н., наблюдение, управление и защита на природните ресурси, включително земята и ценните водни запаси, преподаване на други хора на вече наличните ценни знания, както и на най-съвременни открития, възлагане на нова информация, идеи, проучване на по-малко известни възможни пътища за опазване на околната среда, консултиране на компании и организации относно екологичните възможности, работа на терен и мониторинг в съответните подобласти

4. Умения в областта на архитектурата и планирането

Проектиране и разработване на зелени площи, управление на по-екологични строителни обекти, преустройство на ландшафта и вътрешните пространства на определени места, съобразяване с екологичните разпоредби и изискванията на клиентите за зелени площи, консултиране на клиентите относно екологични решения, споделяне на използването на екологични технологии и насърчаване на по-безопасни за околната среда бъдещи проекти

5. Умения за зелени инженерство и технологии

Проектиране, разработване и поддържане на зелени технологии като слънчеви панели, вятърни турбини, превозни средства с ниски емисии и други, споделяне и популяризиране на прототипи и идеи за безопасни за околната среда технологични решения, създаване и разработване на по-зелени концепции в мащабни проекти, ИТ умения, планиране и управление на технологии, динамика и управление на проекти и екипи

6. Земеделие и умения на полето

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Биологично земеделие, градско земеделие, прецизно земеделие, проучване на физически места, управление на дейности и персонал на място, събиране на специфични материали, стглобяване и използване на зелени технологии, физическо създаване на зелени градски и селски пространства.

НЕФОРМАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ

За да придобиете изброените по-горе зелени умения, се нуждаете от някакво образование и/или опит. Първите позиции в списъка с възможности за придобиване на тези умения са стажовете и обучението, тъй като те са най-достъпни и лесно постижими. Различни варианти на такива могат да се намерят почти навсякъде по света, което от своя страна позволява придобиването на опит независимо от местоположението и други променливи, като същевременно разширява обхвата, количеството и качеството на знанията и методите, които можете да намерите на всяко от различните места.

1. Стажове

Стажовете са началните стъпки в много отрасли и секторът на зелената икономика не е по-различен. Желанието за учене е от решаващо значение при започване на нова работа, а когато сте преминали стаж в конкретна компания или по отношение на определена тема, е много по-вероятно да намерите позиция, която напълно отговаря на вашите знания и изисквания. Имайки предвид това, ето идеи за някои стажове, които са полезни в зеления сектор.

- Стаж в областта на околната среда
- Стаж в областта на устойчивата енергия
- Стаж в областта на устойчивото развитие
- Стаж в областта на слънчевата енергия
- Стаж в областта на алтернативната енергия
- Стаж в областта на възобновяемата енергия
- Стаж по рециклиране
- Стаж в областта на океаните
- Стаж по вятърна енергия
- Стаж в областта на зеленото строителство

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

- Стаж в областта на устойчивото строителство
- Стаж по екологичен дизайн
- Стаж по качество на водата

• Стаж _____ във _____ ферма

2. НПО-та и неформално образование

Неправителствените организации и системите за неформално образование са доказали своята ефективност през годините в многобройни области. Възможностите, които тези организации предоставят, са на пръв поглед безкрайни и значително се различават помежду си. Поради техните вариации и обхват на дейностите решихме просто да изброим някои цитати за това какво мислят както професионалистите, така и широката общественост за ролята на неформалното образование по отношение на зеления сектор.

- "Младите хора по света са загрижени за въздействието на изменението на климата и искат да направят нещо по въпроса. Подпомагането на младите хора да придобият зелени умения засилва способността им да си намерят работа, да се измъкнат от бедността и да имат контрол върху бъдещето си." – Кели Хоуришилини, съветник по устойчивост на бедствия на Plan International
- "Изграждането на знания и умения, особено сред жените, е също толкова важно, колкото и изпробването на нови семена и торове, когато става въпрос за справяне с последиците от изменението на климата. Интегрирането на климатичните рискове в програмите за развитие е безсмислено – особено по отношение на продоволствената сигурност." – Свен Хармелинг, координатор на застъпничеството за климатичните промени в Care International
- "Работим с множество заинтересовани страни, включително правителството, частния сектор, медиите, донорите, училищата

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

и, разбира се, хората от общностите, в които работим, за да сме сигурни, че зелените умения са приоритет." – директор на НПО

ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И ПОДХОДЯЩИ РАБОТНИ ПОЗИЦИИ

Следвайки възможностите за по-малко формален начин на обучение, направихме списък с някои чудесни възможности за висше образование за хората, които искат да работят в тази област с формален тип акредитация. Това може да бъде изключително полезно в зависимост от вида работа и организацията, в която искате да работите. Тук сме изброили някои от най-добрите дипломи заедно с професиите, за които дават знания.

1. Агрикултура

Селското стопанство не е само засаждане на семена и стригане на овце. То е широкообхватна област, която предлага много образователни възможности. И не само това – бедност, глад, икономически растеж, селективно развъждане, устойчиви екосистеми, избухване на болести – селското стопанство се преплита с всички тях. Образователната степен обикновено е бакалавър на науките. Ще получите солидни познания по много природни и социални науки като биология, природна среда, икономика, химия, бизнес администрация и др. Освен това ще получите практическо обучение като част от степента си.

- Земеделски инженер
- Ръководител на ферма
- Планиране на опазването на околната среда
- Търговски градинар
- Продавач в селското стопанство

Тази многостранна специалност предоставя много възможности, както конвенционални, така и не толкова. Тук можете да намерите много възможности за работа в много нишови области, което може да бъде чудесно за личностно развитие.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

2. Архитектура

Архитектурата е много популярен вариант за обучение в зеления сектор. Въпреки че има много различни аспекти и възможности, най-просто казано, архитектите отговарят за проектирането на различни сгради и структури. Дизайнерите на околната среда могат да използват тази степен за създаване на екологични обществени или частни пространства. Студентите по архитектура учат множество неща, като се започне от изготвянето на 3D проекти и се завърши с уроци по история и технологии. В зависимост от университета ще завършите с бакалавърска или магистърска степен. Нормативната уредба варира в зависимост от мястото, но обикновено ще са ви необходими около 5 години, за да завършите тази степен.

- Графичен дизайнер на околната среда
- Младши архитект
- Архитектурен техник
- Урбанист
- Ландшафтен архитект
- Планиране на околната среда

Архитектурата е очарователна специалност, а когато я съчетаете с всичко, което предлага зеленият сектор, се отварят още повече врати. Ако имате страст към тази област, намирането на работа като архитект в по-екологична компания определено е възможно.

3. Бизнес и предприемачество

Доброто разбиране на бизнеса и управлението е важен елемент от кариерата в зелената сфера. Чудесна възможност е получаването на диплома по устойчивост. Устойчивостта е комбинация от икономика, бизнес, социални и екологични науки. Тя е призната и като изследване на минимизирането на човешкото въздействие върху околната среда. Изискванията варират в различните университети, но като се има предвид, че бизнес уменията като цяло са във възход, получаването на диплома в тази област е от голяма полза.

- Специалист по устойчивост

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

- Анализатор на климатичните промени
- Енергиен консултант
- Стратегия за корпоративна устойчивост
- Финансов консултант
- Бизнес анализатор

Студентите, които завършват университет с бакалавърска степен по устойчиво развитие, могат да започнат почти веднага работа в тази област. Тяхната работа ще бъде от бизнес естество и с ежедневна динамика, но ще бъде насочена към това да направи съответната компания или може би дори целия свят по-устойчив.

4. Ботаника

Ако сте човек, който обича природната среда, ботаниката е идеалният избор. Ботаниката се фокусира върху научното изследване на растенията. Обикновено това е 4-годишна бакалавърска програма. Курсовата работа се състои основно от биология и химия на растенията. Част от курса са и лабораторни експерименти и теренни изследвания, като анализ на растения в естествените им местообитания.

- Ботаник
- Учен в областта на биологията
- Учител по ботаника
- Ландшафтен дизайнер

Тази научна специалност осигурява и спокойна работна среда, както и социални и интересни ежедневни дейности.

5. Право в сферата на околната среда

Всеки студент по право на околната среда преминава задължителни основни курсове, за да усвои основите на професията, като например практиките на общото право. След това ще се съсредоточите върху теми като биоразнообразие и международно право, енергийно право, политика по отношение на изменението на климата, устойчиво развитие и др. В крайна сметка студентите имат възможност да се обучават в съдебната зала и да работят про боно. Продължителността

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

на обучението зависи от университета, но обикновено варира от 3 до максимум 5 години.

- Адвокат по въпросите на околната среда
- Юридически съветник
- Юрист по проекти
- Търговски разработчик

Екологичните активисти са голяма част от зелената икономика и наличието на диплома по право ви прави ценен актив в по-корпоративния свят, особено по отношение на промяната на различни политики.

6. Екологично инженерство

С бакалавърска степен по инженерство на околната среда, която обикновено трае около 4 години, можете да намерите инженерни работни места на начално ниво. Курсовете в тази област са интересни и разнообразни за изучаване. Има курсове по замърсяване на въздуха и водата, функции на екосистемите, органична химия, политики в областта на околната среда и др. Ще разширите знанията си и чрез експерименти на открито и закрито.

- Консултант по околна среда
- Изследовател
- Оператор по контрол на замърсяването
- Ядрен инженер
- Еколог
- Инженер по безопасност

След като завършите тази степен и благодарение на ползотворния практически опит, който тя включва, ще бъде лесно да намерите желаната от вас работна позиция. Инженерните науки са високо ценени в зелената икономика, така че вашите умения определено ще бъдат търсени.

7. Наука за околната среда

Тази област съчетава природни, икономически и социални науки, за да се справи със съвременните екологични проблеми. Като студент по

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

науки за околната среда ще имате възможност да изследвате местообитания, климат и земни образувания на различни места на терен. Обучението обикновено продължава около 3 до 4 години в бакалавърска степен.

- Консултант по околна среда
- Инженер по околна среда
- Преподавател по околна среда
- Мениджър по околната среда

Устойчива работа в областта на науките за околната среда е малко по-трудно да се намери, но определено е възможна с тази степен. Като се има предвид фактът, че учените в областта на околната среда са малко на брой, вашата квалификация и умения ще бъдат високо ценени.

8. Горско стопанство

За да работите на професионални длъжности в областта на горското стопанство, ви е необходима съответната бакалавърска степен, която обикновено продължава от 3 до 4 години. Курсовата работа включва предмети като биология, химия, екология, геология, зоология, науки за околната среда и др. Със сигурност ще имате опит на терен, но също така можете да използвате креативността си на чертожната маса или с помощта на технологиите.

- Градски лесовъд
- Специалист по влажните зони
- Лесовъд по опазване на околната среда и ресурсите
- Горски рейнджър
- Дизайнер на открити пространства

На пръв поглед тази специалност може да звучи много специфично, но всъщност има много приложения, както физически, така и зад бюрото.

9. Геология

Геологията изследва физическата структура и съставките на Земята. Студентите по геология се запознават с редица теми, като например

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

земните слоеве, състав, минерални образувания, еволюция, устойчивост, земетресения, вулкани, наводнения и много други. Курсовете обикновено включват както работа на открито, така и в лаборатории. Накрая ще получите бакалавърска степен по геология, която обикновено се придобива за около 4 години.

- Инженерен геолог
- Геохимик
- Геофизик
- Геолог
- Инженер по геотехника
- Хидрогеолог

С тази диплома можете да намерите много възможности за специализация както в областта на теренната работа, така и в научните изследвания. Можете също така да се специализирате в определен вид геоложки материал и да работите основно с него.

10. Градинарство

Подобно на земеделието, градинарството изучава отглеждането на растения. Хората, които са завършили тази специалност, обикновено прекарват много време на открито, като се грижат за растенията. Самият курс е 4-годишна програма, включваща теми като плодородие на почвата, изкуство на цветята, диагностика на болестите по растенията, биология на растенията и др. Съществува комбинация от методи на обучение, работа в клас, лаборатория и извън кампуса в практическа градинарска среда.

- Консултант по градинарство
- Администратор на оранжерии
- Цветар
- Ландшафтен дизайнер

Тази степен отваря вратата за една от най-красивите професии в този списък. Дали ще решите просто да проектирате зелени площи, или ще се занимавате със засаждане на растения в реалния живот,

зависи от вас, но и двете възможности са възможни благодарение на този курс.

11. Морска биология

Морската биология е наука, която изучава растенията и животните в океана и ги предпазва от различаване. В тази област има разнообразие от курсове като клетъчна биология, биохимия, морска среда, физиология и др. Много университети предоставят възможност и за обучение на терен. Това става чрез експерименти и изследвания на влажни зони, острови, морски местообитания и други места. В крайна сметка завършвате с бакалавърска или магистърска степен по морска биология, което отнема около 4 години.

- Учен в областта на водните ресурси
- Изследователски биолог
- Учен-биолог
- Биолог

Ако живеете някъде в близост до голям воден басейн и се интересувате от морския живот, това е една от най-добрите специалности, които можете да вземете предвид. Специалистите в тази област са малко и да живеете в близост до такива места е голямо предимство.

12. Възобновяема енергия

Бакалавърската степен по възобновяема енергия дава общи познания по инженерство със специализация в областта на възобновяемата енергия. Темите на курса включват природни науки, икономика, смятане, обща химия, енергийни източници и др. Дипломата обикновено отнема около 3 години обучение.

- Граждански инженер
- Геолог
- Учен в областта на материалите

Това е една от специалностите с голям социален отпечатък. Ако искате да започнете да промените начина, по който светът използва енергията си, това е точно видът диплома, от която се нуждаете.

13. Зоология

Ако сте очаровани от животинското царство, зоологията вероятно е чудесна специалност за вас. Зоологията е наука, която се специализира в изучаването на огромното разнообразие от живи и изчезнали животни. Курсът обикновено започва с общ поглед върху основните определения на биологичната наука. По-късно той се фокусира върху по-специфични теми като поведение на животните, невробиология, еволюционна биология. Учениците изучават лабораторни методи и прилагат знанията си и при работа на терен. В крайна сметка получавате бакалавърска степен по зоология, която продължава около 3-4 години.

- Академичен изследовател
- Зоолог
- Служител по опазване на природата
- Преподавател в областта на висшето образование
- Зооинженер
- Научен писател

С тази диплома можете да работите както зад бюро, така и на терен. Това е една вълнуваща степен, която проправя пътя към вълнуващ професионален живот в бъдеще.

РАБОТНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

Нека първо да определим какво всъщност е "зелена" работна позиция. Когато се говори за това, обикновено се имат предвид всички видове работа в по-традиционни сектори като селското стопанство и производството, както и в по-малко традиционни, като например възобновяемата енергия и управлението на отпадъците. Списъкът обаче не се изчерпва с тези сектори – всякакъв вид работа, която опазва околната среда, както и работата, която прави дадена организация по-екологична или устойчива, също попадат в списъка на

възможностите за зелена работа. Друг много важен аспект на зелената икономика е капацитетът и възможността за споделяне на знания и популяризиране на правилните послания – работа, извършвана от трети тип работници. А с технологичния и социалния ни напредък ставаме свидетели на увеличаване на различимостта на конкретните зелени работни места още повече, което означава, че има още безброй възможности. Зелените работни места като цяло обхващат широк спектър от индустрии – от очевидни като гореспоменатото селско стопанство например, до по-неочаквани като финансите, модните технологии и иновациите. При този експоненциално нарастващ спектър от възможности е съвсем естествено да се създават множество работни позиции, както и вече налични такива. Интересен е фактът, че по оценки на МОТ (Международната организация на труда) до 2030 г. зелената икономика може да създаде 24 милиона работни места в световен мащаб. Това се подкрепя от промяната в посока на зелените работни места в данните на LinkedIn, които показват, че през 2015 г. съотношението между работните места в САЩ, свързани с нефт/газ, и работните места, свързани с възобновяеми енергийни източници/екология, е било 5:1, но през 2020 г. то е 2:1. Като се има предвид всичко това, логично е, че работните позиции в зеления сектор са многостранни и могат да обхванат почти всеки набор от умения. Тук сме направили разграничение между видовете работа и сме направили групи въз основа на различните области и нива на трудност.

1. Възможности за работа на начално ниво

Както във всеки друг отрасъл, и тук трябва да имате откъде да започнете. Ето защо една от категориите в нашия списък са така наречените "възможности за работа на начално ниво" или "подходящи за начинаещи". Тук не се нуждаете от много, ако изобщо имате някакъв конкретен опит, но все пак ще участвате в процеса на превръщане на планетата в по-добро място чрез работата си. Повечето от компаниите, предлагащи тези работни позиции, включват и кратък период на обучение, така че да сте сигурни, че разбирате всичко и бъдещата ви работа е на търсеното ниво. Възможностите в тази категория са може би най-многобройните, предвид факта, че

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

ентузиазмът и желанието за учене са основните качества, които трябва да притежава кандидатът.

- Асистент за научни изследвания
- Асистент по ресурсни науки
- Популяризатор на устойчивото развитие
- Промоутър на екологични продукти
- Асистент на учителя
- Младежки работник
- Застъпник за устойчивост
- Изследовател на околната среда
- Планиране на околната среда на начално ниво
- Анализатор на околната среда
- Офис асистент
- Представител на организация

2. Възможности за работа в областта на инженерството

Ако имате инженерно образование или тясно свързана с него тема, със сигурност можете да намерите работа в сектора на зелената икономика. Независимо дали уменията ви са по-скоро технически или теоретични, и в двете подобласти има многобройни възможности и компаниите постоянно търсят хора с такъв вид знания и/или опит. Това означава, че дори и да имате много специфични изисквания за длъжността си, вероятно ще намерите място в сектора на зелената икономика, което да отговаря почти напълно на вашите идеи. Ето най-често срещаните инженерни длъжности в зелената икономика.

- Инженер по проектиране на слънчева енергия
- Инженер по соларни проекти
- Инженер по околната среда
- Инженер по гражданско проектиране
- Инженер по биоенергетика
- Инженер-механик
- Инженер по геофизика
- Инженер по устойчивост
- Инженер по водни ресурси
- Инженер по изпитване на надеждността

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

- Инженер по хардуер
- Водещ инженер на персонала
- Инженер по геотермална енергия
- Инженер по хидроенергетика
- Инженер на ферми
- Инженер по енергийно ефективно строителство
- Инженер по природни ресурси

3. Възможности за работа в областта на науката

Ако професионалният ви профил е на учен, броят на възможностите за работа в зеления сектор само нараства спрямо предходната категория. Като се има предвид фактът, че зелената икономика е сравнително нова област на интерес и познание, разбирането на нейните тънкости и споделянето на знанията ви, така че те да помагат в работата и живота на други хора, е от абсолютно основно значение. Учените от най-различни разновидности са не само добре дошли, но и търсени в зеления сектор, а уменията им са изключително ценни. От теренните изследвания, през анализа на данни, до преподаването – учените в областта на екологията като цяло са важна част от нашия прогрес. Ето някои от работните позиции, свързани с науката, на които можете да помогнете за осъществяването на много важни промени.

- Биолог по околна среда
- Лабораторен анализатор
- Геонаучен специалист по опасностите от наводнения
- Учен в областта на околната среда
- Геолог по околна среда
- Еколог
- Еколог на влажните зони
- Специалист по ботаника
- Специалист по бурно време
- Служител по спазване на екологичните изисквания
- Учен по качеството на въздуха
- Зоолог
- Биолог по рибите и дивата природа
- Хидрогеолог

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

- Специалист по екологични програми
- Координатор на програма по геонауки
- Специалист по опазване на околната среда
- Ботаник
- Координатор на дейностите по опазване на околната среда
- Биолог по природни ресурси
- Биолог на дивата природа
- Екологичен педагог
- Координатор по инвазивните видове
- Специалист по опазване на земята
- Управляващ лесовъд
- Специалист по възстановяване на терен

4. Възможности за работа, свързани с технологии

Зеленият сектор е като всеки друг сектор по отношение на технологичното си развитие и необходимостта от иновации. Той използва и процъфтява благодарение на технологиите, както и всичко останало, което се подпомага от новите възможности, които съвременната наука предоставя. Технологиите са навсякъде около нас, така че използването им за по-екологичен начин на живот изглежда не само логично, но и много полезно. Независимо от вашата област на компетентност, независимо дали е техническа, теоретична, социална или друга, възможностите за работа в екологичния сектор, които по някакъв начин са свързани с технологиите или си сътрудничат с тях, само се увеличават. Ето кои са някои от технологичните работни места в зеления сектор.

- Инженер по данни
- Експерт по иновации
- Софтуерен инженер
- ИТ специалист
- Уеб разработчик
- Компютърен учен
- Програмист
- Уеб дизайнер
- DevOps
- Компютърен техник

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

- Мрежови администратор
- CAD дизайнер за възобновяема енергия
- Мениджър на цифрово съдържание
- Дигитален

промоутър

5. Възможности за работа в социални мрежи

Социалната работа, обществената среда и комуникацията са жизненоважни за много хора както в професионалния им живот, така и в свободното им време. Ако искате да работите в зеления сектор и същевременно да имате социален опит, какъвто бихте имали в по-обикновени сфери на работа, тези работни места вероятно са точно за вас. Не само това, но и ще бъдете съществена част от споделянето на знания и разчупването на стигмите по отношение на екологията и зелената икономика, което е жизненоважна стъпка в цялостната промяна и напредък, които зелените активисти се надяват да постигнат. Тук сме изброили само няколко от многобройните неща, които можете да направите, за да помогнете на планетата, и които изискват по-социална работна среда и начин на мислене.

- Екологичен адвокат
- Активист в областта на цифровите медии
- Учител по неформално/неформално образование
- Представител на зелена организация
- Създател на съдържание/промоутър
- Застъпник за рециклиране
- Енергиен арбитър
- Участник в социалната политика
- Защитник на политики
- Одитор на редовността и качеството
- Ръководител на проект
- Популяризатор на зелени дейности
- Учител в зеления сектор

КОИ СА НЯКОИ ОТ МОДЕЛИТЕ ЗА ПОДРАЖАНИЕ И ПРИМЕРИТЕ В ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА?

Екологичните модели за подражание се опитват всячески да създадат обществена осведоменост за нашите екологични проблеми, управлението на дивата природа и природния свят. Те могат да произхождат от различни среди, но имат обща цел – да намалят отрицателното човешко въздействие върху Земята. Хората, работещи в зеления сектор, насърчават устойчивите екологични практики чрез изследвания, активна дейност, проучване, писане и популяризиране. На първо място сме посочили една от най-големите европейски организации, които насърчават по-зелен начин на живот, последвана от някои от по-малко известните настоящи модели за подражание, на които да обърнете внимание, както и някои от нашите местни активисти. Надяваме се, че техните прекрасни идеи и действия, ако все още не са достигнали до вас, ще ви вдъхновят сами да станете зелен активист.

СВЕТОВНИ ПРИМЕРИ ЗА ЗЕЛЕНА ИКОНОМИКА

Понастоящем има огромно мнозинство от организации, корпорации, фирми, инициативи и правителства, които работят за постигане на промените, за които се бори зелената икономика. В следващия параграф сме изброили някои от действията, които насърчават зелената икономика в различни краища на света. Съществуват безброй други големи или малки, бъдещи, минали или настоящи проекти, които имат същите цели и които работят за същите промени в превръщането на света в по-зелено и екологично устойчиво място.

1. Реформа на зелената икономика в Етиопия

През 2011 г. Етиопия стартира стратегия за устойчива на климатичните промени зелена икономика (CRGE). Тя се основава на визията на Етиопия да се превърне в нисковъглеродна държава със

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

средни доходи до 2025 г. Стратегията насърчава ресурсоефективни и ниско замърсяващи алтернативи на обичайния икономически растеж чрез изпълнение на инвестиционен план от над 60 по-големи инвестиционни проекта. Инвестиционният план обхваща четири различни области на работа:

- Подобряване на практиките в растениевъдството и животновъдството
- Опазване и възстановяване на горите
- Разширяване на производството на електроенергия от възобновяеми източници
- Преминаване към модерни и енергийно ефективни технологии.

Инвестициите са евтини мерки и разчитат (предимно) на международно и частно финансиране, както и на мобилизиране на частния сектор. Въпреки няколко предизвикателства при изпълнението, реформата предлага положителен пример за това как зелената икономика може да бъде възприета и въведена в действие от национално до местно ниво.

2. Насърчаване на зелени работни места в Замбия

Заедно с частния сектор, донорите, ООН и други активисти правителството на Замбия използва няколко инструмента на зелената икономика, за да стимулира по-зелен строителен сектор. Програмата разработи нови строителни кодекси, обучи микро-, малки и средни предприятия (ММСП) на ресурсно ефективни строителни техники, включи големи компании в демонстрационни проекти и т.н., за да създаде нови пазари за по-екологични и достойни работни места.

3. Зелени облигации

Световната банка, SEB и Toyota, както и градове като Лондон, Гьотеборг и Йоханесбург, издадоха зелени облигации за финансиране на инвестиции в екологично и нисковъглеродно развитие. Зелените облигации функционират като конвенционалните облигации, но са насочени към зелени инвестиции. Те служат като икономически стимул сред инвеститорите и акционерите за увеличаване и пренасочване на финансовите потоци към по-зелени решения и за осигуряване и

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

насърчаване на инструменти за трансформиране на икономиката към екологична устойчивост.

4. Прегледи на публичните разходи за опазване на околната среда (PEER)

PEER са инструмент за анализ на правителствените бюджетни средства за дейности и тенденции в областта на околната среда в различните сектори, както и на съответното отпуснато време, и за проверка дали те са съгласувани с националните планове и приоритети за развитие. Примерите от Танзания и Мозамбик показват, че PEER са полезни за отваряне на очите на планиращите и вземащите решения, за да ги информират за политическите процеси и бюджетите.

5. Нови устойчиви жилища

Собствениците на жилища в Англия вече могат да кандидатстват за ваучери на стойност до 5 000 лири, за да направят домовете си по-енергийно ефективни по новата правителствена схема за безвъзмездни помощи за зелени домове. Модернизацията на жилищата може не само да доведе до по-ефективно потребление на енергия, но и да създаде зелени работни места за тези, които монтират двойни стъкла, изолация или въздушни термопомпи. "Става въпрос за системна промяна, а не за изолирани иновации", обяснява Елиът Уитингтън, директор по политиките в Института за устойчиво развитие в Кеймбридж (CISL).

6. Европейски зелени столици

Инициативата на Европейската комисия за превръщане на света в по-зелено място един по един продължава от години. От 2010 г. насам Европейската комисия връчва наградата на градове, за които се смята, че са в челните редици на устойчивия градски живот. Обявяването за Зелена столица на Европа е свързано с награда от 350 000 евро и е едно от най-големите екологични признания досега. Но наградата поставя и изисквания към победителите да продължат да надграждат подобренията, с които са спечелили на първо място. Основното послание на наградата е, че европейците имат право да живеят в здравословни градски райони. Затова градовете трябва да се стремят да подобрят качеството на живот на своите граждани и да

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

намалят въздействието си върху глобалната околна среда. Градовете, кандидатстващи за наградата, се оценяват по редица екологични критерии, включително изменение на климата, местен транспорт, обществени зелени площи, качество на въздуха, шум, отпадъци, потребление на вода, отпадъчни води, устойчиво използване на земята, биоразнообразие и управление на околната среда. Наградата дава възможност на градовете да се вдъхновяват взаимно и да споделят примери за добри практики. Досега 13 града са били обявени за европейски зелени столици. Тук изброяваме някои от зелените подходи, които са спечелили признанието на Европейската комисия.

- **Гренобъл**

Този френски град е намалил емисиите на парникови газове с 25% от 2005 до 2016 г. и работи за намаляване с 50% до 2030 г. Впечатляващо постижение, което може да изглежда просто, но определено е изисквало огромни усилия. Те са го направили, използвайки различни методи и работейки с много местни активисти и компании. Самите цифри, показани тук, доказват колко важна е промяната, на която е подложен този град, поради което той заслужи тази награда с тази на пръв поглед проста цел.

- **Бристол**

Англичаните в този град започнаха изпитание на "биоавтобуси", задвижвани с биометан, като използваха човешки отпадъци от над 30 000 домакинства – инициатива, която беше доразвита през 2020 г. Друг важен подвиг, който тези хора постигнаха, е публикуването на "Метода Бристол" – програма за трансфер на знания, чиято цел е да помогне на хората в други градове да разберат и приложат уроците, които Бристол е научил, за да стане по-устойчив. Бристолският метод се състои от поредица от модули, всеки от които използва опита на Бристол, за да представи ръководство "как да действаме" по определена тема. Темите включват: как да се използват партньорствата за стимулиране на промяната; как да се използват безвъзмездните

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

средства за подкрепа на промяната на местно ниво; как да се развие зелената икономика в града; как да се накарат повече хора да карат велосипеди и да ходят пеша; как да се защитят и подобрят зелените площи в града.

- **Есен**

Този германски град разработи един от най-големите инфраструктурни проекти в Европа, като възстанови 80 км водни пътища и създаде мрежа от зелени площи. Проектът е не само важен етап в адаптацията към климата, но също така е създал нови работни места и бизнес възможности. Есен показва, че тази сложна задача е възможна в град, който преди това е разчитал на тежката промишленост, и се превърна в оживено и устойчиво пространство за хора, животни и растения.

- **Ниймеген**

Холандските граждани на Ниймеген имаха различна насоченост по отношение на наградата. Те създадоха социално предприятие, което събира, възстановява и препродава стоки втора употреба. Предприятието предотвратява образуването на отпадъци, като същевременно предоставя възможности за работа на хора, които могат да използват своя опит в областта на ремонта и търговията на дребно. Подобни проекти в цяла Нидерландия събират 20 000 тона стоки годишно, като 80 % от тях се използват повторно. Освен това те осигуряват работни места за хора в неравностойно положение и хора с увреждания, които обикновено срещат особени трудности при навлизането си на пазара на труда.

СВЕТОВНИ МОДЕЛИ ЗА ПОДРАЖАНИЕ В ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА

Тук променяме фокуса си от различните организации и инициативи към конкретни хора, които са направили невероятни промени в

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

екологичното мислене и околната среда. Благодарение на своите усилия и постоянна работа тези хора са успели собственоръчно да променят даден аспект на света към по-зелен път. Тези и още много други известни или не толкова известни хора служат за вдъхновение на всички, които искат да постигнат същите цели. Зелените активисти, които изброихме тук, както и всички останали, са едни от най-вдъхновяващите и насърчаващи творчески умове в тази област в днешно време.

1. Ерин Шроде

Когато Ерин е на 13 години, тя основава организация, наречена "Тийнейджъри, които се превръщат в зелени", която днес се е превърнала в десетки хиляди гимназисти и колежани в цялата страна, които обучават своите връстници на зелените движения в областта на храната, модата и начина на живот. Самата организация неотдавна промени името си само на "Turning Green", защото Ерин и първото поколение на тази структура вече са на 20 години. Тя и останалите активисти в организацията продължават да вдъхновяват хората, като пътуват по света като млади зелени лидери и споделят всички практики, които познават, с тези, които могат да направят нашето общо бъдеще по-светло.

2. Лейлани Мюнтер

Тази дама е една от водещите жени пилоти в историята на NASCAR и управлява само автомобили, задвижвани от възобновяема енергия. Тя участва и в събитие, организирано от Марк Руфало, на което се състезава с автомобил, задвижван от слънчева енергия – нещо, което много хора смятат за почти невъзможно. Тя има огромно количество последователи, тъй като NASCAR е спорт номер едно за зрители в Америка, така че въздействието, което има, и платформата ѝ за създаване на осведоменост за по-екологичен и устойчив живот са наистина силни.

3. Леонарди Ди Каприо

Известният актьор е яростен активист в областта на околната среда. Пример за това е създадената от него през 1998 г. фондация, която

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

носи неговото име "Фондация Леонардо Ди Каприо". Тя изпълнява повече от 35 проекта за опазване на околната среда, а мисията ѝ е да защитава последните останали диви места на Земята и да прилага устойчиви решения за насърчаване на по-здравословни отношения между човечеството и природата. Нещо повече, актьорът е продуцирал и няколко документални филма, посветени на тези проблеми, които достигат до още повече хора и споделят знания по темата, следователно сами стават активни.

4. Себастиао Салгадо

Този бразилски фотограф, автор на творби като "Изход" или "Генезис", решава да се оттегли от фотоапарата си, след като е отразявал някои от най-тежките конфликти на планетата, за да създаде "Instituto Terra", чиято мисия е да залеси отново гората, в която е прекарал детството си. Неуморната му работа – през последните двадесет години той и съпругата му са засадили два милиона дървета – е възродила цяла екосистема и е раззеленила отново региона Айморес, в щата Минас Жерайс, Бразилия.

ПРИМЕРИ И МОДЕЛИ ЗА ПОДРАЖАНИЕ В ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА В БЪЛГАРИЯ

В следващия параграф ще се спрем на примерите за зелена икономика, които имаме днес в България, и на това каква е тяхната насоченост. Тези различни организации работят за постигането на различни зелени цели както на местно, така и на национално и международно равнище.

1. За земята

Това е българска неправителствена екологична организация, която е решена да работи в посока на обучение и следователно създаване на по-самостоятелен начин на живот за широката общественост. Тя също така се фокусира върху активността в процесите на вземане на зелени лични и политически решения за нашата планета, като същевременно се бори с експлоатацията на хората и природата. Основана през 1991 г., тя е сред най-старите екологични неправителствени организации в България, като започва работа след падането на комунистическия режим в страната. За Земята е асоцииран член на Приятели на Земята от 2012

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Г.

насам.

2. Фондация "ЕкоОбщност"

Това е една от най-големите български фондации, която работи в подкрепа на развитието на гражданското общество в България, като насърчава и подкрепя местните общности да използват и опазват своите културни и природни ресурси за устойчиво развитие по отговорен начин. Нейната първоначална цел е да обогатява и разширява общественото съзнание по въпросите на околната среда. Друга основна точка на фокус е да се създаде и насърчи култура на взаимодействие между организации с нестопанска цел, граждански групи, местни власти, представители на бизнес средите и други национални или регионални институции. И накрая, тя има за цел да насърчава инициативи, насочени към подобряване на практиките на управление и активно включване на широката общественост в процесите на вземане на решения на местно и корпоративно ниво.

3. Борислав Сандов

Той е един от обществените обрънати политически активисти в България, който се бори най-усилено за местните проблеми. Той е български еколог, политик и депутат в 46-ото Народно събрание на България. Той е съосновател на партия "Зелено движение" и три години е неин съпредседател. Сандов участва активно в екологични кампании, сред които защита на плажа Иракли, забрана на ГМО в храните, мораториум върху шистовия газ и спазване на законите по отношение на Национален парк Пирин.

ИЗСЛЕДВАНЕ НА БЪДЕЩИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЗЕЛЕНА ИКОНОМИКА В БЪЛГАРИЯ

В процеса на търсене на нови възможности и модели за развитие на българската икономика в следкризисния период стана още по-очевидно, че се нуждаем от фундаментална промяна в съществуващата концептуална рамка. Съществуващият модел на икономически растеж,

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

основен на конвенционалното производство, трябва да се трансформира в нов, много по-щадящ ресурсите. Насърчаването на екологичното производство може да бъде правилният отговор на това ново предизвикателство. Икономическите стимули, които помагат за стартирането на нов модел на нови зелени сделки, имат за цел да насърчат създаването на повече зелени работни места, да установят енергийно ефективно производство и чисти технологии. Всичко това изисква навременна, адекватна и отговорна държавна политика. Активната намеса на публичните власти изисква ново разпределение на функциите и компетенциите между частния и публичния сектор, като се имат предвид поуките от досегашните грешки и пропуски. По аналогия екологичният капитал следва да се създава и развива заедно с човешкия капитал. Този капитал, както и съществуващата връзка между него и финансовия капитал и новите събрани информационни и комуникационни технологии (НИКТ), трябва да се превърнат в движеща сила на нов тип екологична икономическа сделка. Целта на ефективната макроикономическа политика за стимулиране на развитието на зелената икономика следва да бъде създаването на модел на дългосрочно екологосъобразно производство на всички пазари и на всички нива чрез набор от фискални и регулаторни мерки. Този нов модел следва да има за цел постигането на социална полза в дългосрочен план, а не максимизиране на печалбите на компаниите в краткосрочен план.

Тази стратегия е в съответствие с решенията, взети на срещата "Рио+20", която ясно очертава факта, че светът трябва да определи необходимостта от съчетаване на икономически, екологични и социални цели. "Културата на стабилност", иницирана от Договора от Маастрихт, следва да бъде интегрирана с нова "култура на устойчивост". Социалният и екологичният преход представлява новата дългосрочна стратегия за развитие, от която Европа се нуждае, за да може бързо и ефективно да излезе от настоящата криза. Трябва да преразгледаме съществуващата рамка за развитие, да променим из основи сегашния модел и да поставим началото на нов, който може да осигури нов тип икономически растеж. За да се справим с тези предизвикателства, са необходими дълбоки структурни промени – както в съществуващите технологии, така и до голяма степен във внедряването на нови технологии и иновации, които да отговарят на

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

нуждите на 21-ви век, и създаването на нови продукти и услуги, които да гарантират възможностите за устойчиво развитие. Именно този компонент в частност ще назоваваме с термина "екологичен капитал". Този екологичен елемент е добре застъпен в антикризисните планове за възстановяване и в националните стратегии за икономическо възстановяване на повечето водещи европейски икономики. Икономическите стимули са насочени към въвеждане на енергийно ефективно производство и чисти технологии, като влияят върху цената на CO₂ и по този начин се опитват да ограничат емисиите на парникови газове. Поради това те имат общата цел да допринесат за решаването на някои от проблемите, свързани с изменението на климата. Ефективното функциониране на този модел изисква ясно определена макроикономическа политика и набор от мерки, основани на принципа на устойчивото развитие. Не е лесна задача да се даде цялостно, работещо и задоволително определение на понятието "зелена икономика", тъй като това понятие се различава значително в отделните държави-членки на ЕС. Съществуват различни категории, като например "зелени сектори", "зелен бизнес", "нови зелени сделки", "биоикономика", "възстановяване, основано на зелената икономика" и др. Всички те, макар и тясно свързани, не могат да се разглеждат като идентични. Отпуснатите 10 млрд. евро за рекапитализация на Европейската инвестиционна банка могат да осигурят 60 млрд. евро допълнителни заеми, което от своя страна може да доведе до осигуряването на нови 180 млрд. евро инвестиции в рамките на ЕС1 чрез привличане на частни инвестиционни фондове.

Независимо дали става въпрос за решаване на въпроси, свързани с изменението на климата, унищожаването на биологичното разнообразие или изчерпването на природните ресурси, неефективността и лошите резултати от съществуващия метод на икономически растеж в икономически, екологичен и социален план стават все по-очевидни. Това е проблем, с който се сблъсква не само българската икономика, но и европейската като цяло. Пазарните сили и механизми не могат да се справят сами с проблемите и предизвикателствата, които поставя съвременното, най-малкото поради следните няколко причини:

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

- Пазарът не може спонтанно да определи цената на въглеродния диоксид и следователно този параметър не става неразделна част от бюджетите на икономическите агенти и съответно от разходите.
- Ерозията на биоразнообразието и "безплатното" използване на множество екологични услуги (от качеството на почвата до замърсяването на въздуха и водата).
- Времето разминаване между причините и последиците от климатичните промени, от една страна, и необратимия характер на причинените щети, от друга, което налага необходимостта от предприемане на мерки още преди икономическите субекти да са готови за това

Реформата следва да се провежда систематично и последователно в три основни направления:

- Промяна на традиционния механизъм за регулиране на пазара (ценовата система) чрез ефективна екофискална политика
- Насърчаване на иновациите и новите екотехнологии
- Повишаване на енергийната ефективност

Тези три направления, всяко от които има своите ограничения, следва да се разглеждат като основа на обща стратегия за устойчиво развитие.

ИЗТОЧНИЦИ :

<https://novoresume.com/career-blog/green-careers>

<https://www.greenamerica.org/green-living/getting-green-job>

https://environment.ec.europa.eu/topics/urban-environment/european-green-capital-award/about-eu-green-capital-award_en

<https://shopethica.com/blogs/latest-stories/5-female-sustainable-fashion-leaders>

<https://www.smithsonianmag.com/arts-culture/sebastiao-salgado-forest-trees-180956620/>

<https://bankwatch.org/office/za-zemiata>

<https://www.environmentalpartnership.org/Who-we-are/Fondaciya-EkoObshtnost>

https://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%B2_%D0%A1%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%BE%D0%B2

<https://www.easyuni.ph/advice/environmental-science-to-fore-1947/>

<https://economicgraph.linkedin.com/blog/building-sustainable-future-requires-green-skills>

<https://www.enterprise-development.org/wp-content/uploads/GG-Sida-brief.pdf>

<https://www.greeneconomycoalition.org/assets/reports/GEC-Reports/Principles-priorities-pathways-inclusive-green-economies-web.pdf>

<https://www.iberdrola.com/sustainability/what-are-green-jobs>

<https://www.theguardian.com/guardian-green-jobs/2020/oct/19/what-are-green-jobs-and-why-are-they-important>

<https://www.nrep.org/blog/in-demand-green-jobs>

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

https://www.ilo.org/global/topics/green-jobs/news/WCMS_220248/lang-en/index.htm

<https://www.highspeedtraining.co.uk/hub/what-are-green-jobs/>

[https://icc-portugal.com/images/publicacoes/documentos_gratuitos/Ambiente_Energia/ICC_Green_Economy_Roadmap - Sustainable Value Chains - Examples of Asia Pulp & Paper \(APP\) \(2014\).pdf](https://icc-portugal.com/images/publicacoes/documentos_gratuitos/Ambiente_Energia/ICC_Green_Economy_Roadmap_-_Sustainable_Value_Chains_-_Examples_of_Asia_Pulp_&_Paper_(APP)__(2014).pdf)

<https://www.greeneconomycoalition.org/news-and-resources/the-5-principles-of-green-economy>

https://en.wikipedia.org/wiki/Green_economy

<https://corporate.enelx.com/en/question-and-answers/what-is-green-economy>

<https://www.unep.org/regions/asia-and-pacific/regional-initiatives/supporting-resource-efficiency/green-economy>

https://en.wikipedia.org/wiki/Green_economy

<http://ips.bg/Uploads/Alternatives/a04.pdf>

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.